

Κρητική Λύρα

Αλέξης Παττίχης

Κρητική λύρα

Κρητική λύρα-Βυζαντινή λύρα

Η κρητική λύρα έχει ομοιότητες με την βυζαντινή λύρα που εισήχθη στην Κρήτη μετά το 961 μ.Χ όταν το νησί επανακαταλήφθηκε από τον Νικηφόρο Φωκά. Υπάρχουν όμως και άλλες εκδοχές για την είσοδο της λύρας στην Κρήτη.

Κρητική λύρα

Βυζαντινή λύρα

Συγγενείς της λύρας

Οι δεξιοτέχνες κρητικοί λυράριδες έχουν και ιδιότυπους τρόπους απόδοσης του μουσικού πάθους. Στην εξέλιξη της η κρητική λύρα παρουσιάστηκε σε τέσσερις μορφές ή τύπους:

Λυράκι

Λυράκι , η αρχέτυπη μορφή , μικρή σε σχήμα και με σκάφη όχι βαθιά , ώστε ο παραγόμενος ήχος να είναι οξύς και διαπεραστικός, κατάλληλος για χορευτικές μελωδίες.

Λύρα

Λύρα , μεσαίος τύπος ανάμεσα στο λυράκι και τη βροντόλυρα, η κοινή κρητική λύρα . Και οι τρείς αυτοί τύποι έχουν σκάφη σε σχήμα δακρύου.

Βροντόλυρα

Βροντόλυρα, τύπος σε σχήμα όμοιο του βιολιού με αποτέλεσμα το ηχόχρωμα του οργάνου να υποστεί αισθητή αλλοίωση. Οι τόνοι έγιναν γλυκύτεροι, αλλ' όχι σύμφωνοι προς την αυστηρότητα και αδρότητα του κρητικού ήθους. Γι' αυτό και γρήγορα εγκαταλείφθηκε η βροντόλυρα.

Υλικά κατασκευής λύρας

Υλικά κατασκευής της λύρας συνήθως είναι το ξύλο της μουριάς ή της καρυδιάς, για το δε δοξάρι είναι το ξύλο της δεσπολιάς. Δεν είναι όμως αυτά τα μόνα υλικά. Συχνά χρησιμοποιείται και το τσιμισίρι, ιδίως σαν διακοσμητικό υλικό. Για τον ίδιο σκοπό χρησιμοποιείται το φιλτίσι, το σεντέφι κ.α. Γλυπτά ποικίλα στολίζουν συχνά το κεφάλι της λύρας (περιστέρια, αετός, κεφαλή ίππου).

Πεντοζάλη με κρητική και ποντιακή λύρα

ΤΕΛΟΣ